

VALTIONEUVOSTON KANSLIA

Hallituksen kotouttamista koskeva
toimintasuunnitelma:

Maahanmuuttajat kuntiin, koulutukseen ja työhön

3.5.2016

oikeus- ja työministeri Jari Lindström
opetus- ja kulttuuriministeri Sanni Grahn-Laasonen
kunta- ja uudistusministeri Anu Vehviläinen

Tavoitteet

- Tehdä kotoutumisesta joustavampaa ja tehokkaampaa.
- Saada oleskeluluvan saaneet nopeammin kuntiin, koulutukseen ja työhön.
- Vauhdittaa kuntapaikkojen löytymistä.
- Tilanne: Vuonna 2015 saapui 32 438 turvapaikan hakijaa, joista 30–35 % saa oleskeluluvan.

Tiedossa olevat kuntapaikat määrällisistä sopimuksista ja kuntiin ELY-keskusten kautta sijoitetut tilanne 1.4.2016

			Sovitut kuntapaikat 2016			Kuntiin sijoitetut 1.1.-31.3.2016			
ELY	VOK-asukkaat 11/2015	Tulostavoite (35 % asukkaista)	1.1.2016	1.3.2016	1.4.2016	Kiintiö	Ala-ikäiset	TPH	YHT kunta-paikoille
UUD	8 054	2 819	196	211	191	134	8	11	153
HÄM	2 084	729	70	136	126	14	0	0	14
KAS	1 638	573	70	110	110	10	0	23	33
VAR	1 343	470	162	157	158	20	1	0	21
SAT	717	251	0	214	219	0	0	0	0
PIR	2 255	789	141	412	428	0	9	27	36
KES	1 893	663	150	176	244	0	0	0	0
POH	2 041	714	220	220	240	0	2	26	28
EPO	755	264	90	90	90	0	0	0	0
POS	815	285	105	105	105	20	0	1	21
ESA	410	144	125	125	125	125	0	0	125
POK	602	211	50	50	200	7	0	0	7
POP	2 534	887	95	95	110	62	1	1	64
KAI	545	191	75	75	75	0	0	1	1
LAP	2 549	892	120	120	120	0	0	20	20
YHT.	28 235	9 882	1 669	2 296	2 541	392	21	110	523

Toimintasuunnitelma

- Kuusi toimenpidekokonaisuutta
 1. Kuntaan siirtymistä ja kotoutumisen käynnistämistä nopeutetaan (TEM + YM, SM + STM + OKM + kunnat)
 2. Koulutukseen ja työelämään siirtymistä nopeutetaan (OKM + TEM + kunnat)
 3. Suomen/ruotsin kielen taidon hankkimis- ja täydentämismahdollisuuksia parannetaan (OKM + TEM + kunnat)
 4. Aikuisten perusopetus uudistetaan (OKM + kunnat)
 5. Maahanmuuttajaperheille annettavasta moniammatillisesta tuesta, opettajien valmiuksista sekä opiskeluhuollosta huolehditaan (OKM + STM + TEM + kunnat)
 6. Maahanmuuttajien osallisuutta vapaa-ajan ja järjestötoiminnassa lisätään (OKM, TEM + kunnat)

1. Kuntaan siirtymistä ja kotoutumisen käynnistymistä nopeutetaan

- Vauhditetaan oleskeluluvan saaneiden kuntaan siirtymistä ja kotoutumisen käynnistymistä.
- Käynnistetään TE-toimiston alkukartoitus vastaanottokeskuksessa välittömästi myönteisen oleskelulupapäätöksen jälkeen. Alkukartoituksen ja kotoutumissuunnitelman laatimisen tavoiteajaksi asetetaan kaksi viikkoa oleskeluluvan saamisesta.
- Hyödynnetään alkukartoitusta nykyistä tehokkaammin oikealle koulutus- ja työllistymispolulle sekä kuntaan ohjaamisessa. Kytetään soveltuvin osin oppilaitokset mukaan alkukartoitusten laadintaan.
- Käytetään tulkki- ja kääntäjäpalveluja entistä tehokkaammin mm. etätulkausta hyödyntäen.
- Tuetaan oleskeluluvan saaneita sosiaali- ja terveyspalveluilla, erityisesti mielenterveyspalveluilla.

2. Koulutukseen ja työelämään siirtymistä nopeutetaan

- Tehostetaan TE-palveluita tukemaan maahanmuuttajien työllistymistä.
- Kokeillaan uusia työllistymistä tukevia toimintatapoja, ml. vaikuttavuusinvestoinnilla rahoitettava maahanmuuttajien nopean työllistymisen kokeilu, jossa yhdistetään koulutus työssä oppimiseen.
- Lisätään maahanmuuttajien yrittäjyyden tukea ja ohjausta yrittäjyyteen ja elinkeinoelämän palvelukseen. Mallinnetaan keinoja hyödyntää maahanmuuttajien osaamista innovaatioissa sekä yritysten kasvussa ja kansainvälistymisessä.
- Vahvistetaan työllistymistä ja yrittäjyyttä tukevat kumppanuuksia: yritysysteistyö, työmarkkina- ja yrittäjäjärjestöt, yliopistot, kauppakamarit.

2. Koulutukseen ja työelämään siirtymistä nopeutetaan

- Kotoutumiskoulutuksen ja sitä seuraavien koulutusten raja-aitoja madalletaan. Tehostetaan aikaisemmin opitun tunnustamista ja hyödyntämistä.
- Lisätään kotoutumiskoulutuksen työelämlähtöisyyttä ja nopeutetaan siirtymiä ammatilliseen ja muuhun koulutukseen.
- Lisätään ammatillista koulutusta, ohjataan työvoiman kysyntäaloille
- Käynnistetään vastuukorkeakoulutoiminta.

3. Suomen tai ruotsin kielen opiskelumahdollisuuksia monipuolistetaan

- Integroidaan kielenopetusta osaksi muuta opiskelua, työssäoppimista ja työharjoittelua.
- Varhaiskasvatus sisällytetään perheen kotouttamissuunnitelmaan.
- Ammatillisen koulutuksen valmentavan koulutuksen kielitaitovaatimuksia tarkistetaan ja opintojen aikaista kielenopetusta lisätään.
- Varmistetaan korkeakoulujen suomen ja ruotsin kielen intensiivikurssien tarjonta.
- Uuden teknologian käyttöä kielten oppimisessa edistetään.

4. Aikuisten perusopetus uudistetaan

- Uudistetaan aikuisten perusopetuksen tuntijako, opetussuunnitelman perusteet ja rahoitus vuonna 2018.
- Varmistetaan kuntien ja muiden järjestäjien kanssa oppivelvollisuuden ylittäneiden mahdollisuudet päästä perusopetukseen jo syksyllä 2016.

5. Maahanmuuttajaperheille annettavasta tuesta, opettajien valmiuksista ja opiskeluhuollosta huolehditaan

- Maahanmuuttajalasten, -naisten ja -perheiden erityistarpeita huomioidaan palveluissa.
- Vahvistetaan maahanmuuttajaperheiden ohjausta osana perhekeskusten toimintaa.
- Kehitetään ilman huoltajaa tulleiden lasten sijaisperhetoimintaa.

5. Maahanmuuttajaperheille annettavasta tuesta, opettajien valmiuksista ja opiskeluhuollosta huolehditaan

- Perheille annetaan tietoa oppilashuoltopalveluista.
- Järjestetään maahanmuuttajaoppilaiden ja -opiskelijoiden oppimisvaikeuksien, stressihäiriöiden ja masennuksen tunnistamisen liittyvää henkilöstökoulutusta.
- Opettajien perus- ja täydennyskoulutusta kehitetään, koulutusmääriä tarkistetaan tarvittaessa, maahanmuuttajataustaisten opettajien ja muun henkilöstön osaamista hyödynnetään.

6. Maahanmuuttajien osallisuutta vapaa-ajan- ja järjestötoiminnassa lisätään

- Vahvistetaan maahanmuuttajille suunnattua taide-, kulttuuri- ja liikuntapalvelujen tarjontaa, huolehditaan omakielisen kirjallisuuden tarjonnasta.
- Lisätään yhteisöllistä vapaa-ajantoimintaa kohtaamisen ja yhdessä tekemisen tukemiseksi.
- Kotouttamisen kumppanuusohjelma juuri hyväksytty, mukana laajapohjaisesti yhteiskunnan eri tahoja.

Valtion kotouttamisohjelma 2016–2019: laajemmat linjaukset kotoutumista edistävälle työlle hallituskaudella

Valtion kotouttamisohjelma ohjaa ja tehostaa kotoutumislain toimeenpanoa pidemmällä aikavälillä huomioiden lain koko soveltamisala:

- Ohjelmassa asetetuilla tavoitteilla luodaan edellytyksiä maahanmuuttajien yhdenvertaisten mahdollisuuksien toteutumiselle sekä sille, että maahanmuuttajien osaaminen siirtyy hyödyttämään suomalaista yhteiskuntaa
- Hallituksen kotouttamisen toimintasuunnitelman ajankohtaiseen maahanmuuttotilanteeseen suunnitellut toimenpiteet sisältyvät kotouttamisohjelmaan

Valtion kotouttamisohjelman neljä pääministeri Sipilän hallitusohjelmaan perustuvaa tavoitealuetta:

- Tuodaan maahanmuuttajien oman kulttuurin vahvuudet osaltaan vahvistamaan Suomen innovaatiokykyä;
- Tehostetaan kotouttamista poikkihallinnollisesti;
- Lisätään valtion ja kuntien välistä yhteistoimintaa kansainvälistä suojelua saavien vastaanotossa.
- Kannustetaan avointa keskustelua maahanmuuttopolitiikasta, eikä rasismia sallita

VALTIONEUVOSTON KANSLIA

Materiaalit osoitteessa
www.vn.fi

